

หนังสือเสียง: รักษาการอ่านด้วยจิตอาสา

สุประภา ศรีทอง

หนังสือเสียงคืออะไร

หนังสือเสียง (Audiobook) คือ สื่อที่บันทึกจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่นำมาอ่าน และบันทึกเสียงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาหรือผู้ที่บกพร่องด้านการอ่านและผู้ต้องการรับรู้เนื้อหาของหนังสือผ่านทาง การฟังได้มีโอกาสรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์เพิ่มขึ้น แต่เดิมหนังสือเสียงที่คนทั่วไปรู้จักอยู่ในรูปแบบเทปคาสเซ็ท ปัจจุบันมีเทคโนโลยีการผลิตหนังสือเสียงรูปแบบใหม่สำหรับผู้พิการทางสายตา เรียกว่า หนังสือเสียงระบบเดซี (DAISY-Digital Accessible Information System) เป็นมิติใหม่ของการผลิตหนังสือเสียงที่เป็นได้มากกว่าหนังสือเสียง แตกต่างจากหนังสือเสียงในอดีต ซึ่งเป็นระบบอนาล็อก (analog) โดยสิ้นเชิง เพราะผู้อ่านสามารถเข้าถึงส่วนต่าง ๆ ของหนังสือเสียงได้โดยตรง สามารถค้นหาข้อมูลได้ และยังมีคุณภาพเสียงดีกว่า อาศัยเนื้อที่จัดเก็บน้อยกว่า มีคุณลักษณะเหมือนหนังสือ แต่อยู่ในรูปแบบของแผ่นซีดีรอม สามารถเปิดฟังโดยใช้เครื่องฟังโดยเฉพาะซึ่งผู้ฟังสามารถเปิดฟังหน้าใดส่วนใดก็ได้ตามที่ต้องการเหมือนอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ปกติหรือฟังเฉพาะเสียงจากแผ่น MP3 ทำให้สะดวกในการจัดเก็บและการนำไปใช้

บทเริ่มต้นและความต่อเนื่อง

การผลิตหนังสือเสียงของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เริ่มต้นจากกิจกรรมชมรมนักอ่านในห้องสมุด ในปีงบประมาณ 2553 ภายใต้ “โครงการห้องสมุดเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา” โดยได้รับงบประมาณจากโครงการรักษาการอ่านของมหาวิทยาลัย ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความเสมอภาคในการเรียนรู้แก่บุคคลผู้ด้อยโอกาส เช่น บุคคลผู้ที่มีความบกพร่องในการเห็น จึงเกิดความคิดเรื่องการผลิตหนังสือเสียงว่าเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้กลุ่มบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้มีโอกาสเรียนรู้ โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อพัฒนาบุคลากรของสำนักหอสมุดกลางและอาสาสมัครภายนอกให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำหนังสือเสียงได้ 2) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อผู้พิการทางสายตา นับเป็นปีแรกในการจัดทำหนังสือเสียง โดยมีการประสานความร่วมมือกับห้องสมุดคนตาบอดและผู้พิการทางสื่อสิ่งพิมพ์แห่งชาติ มูลนิธิคนตาบอดไทย และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย อบรมการจัดทำหนังสือเสียงด้วยโปรแกรมเดซี (DAISY) โดยมีคุณวาสนา กลีบเมฆและคณะ มาเป็นวิทยากรอบรมการใช้โปรแกรมเดซีในการบันทึกหนังสือเสียงให้แก่บุคลากรห้องสมุดและผู้มีจิตอาสาอื่น ๆ และสามารถจัดทำและส่งหนังสือเสียงให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยได้ จำนวน 24 เรื่อง (รายละเอียดในภาคผนวก)

ต่อมาในปี 2554 สำนักหอสมุดกลางยังคงดำเนินโครงการต่อเนื่องโดยได้รับงบประมาณของมหาวิทยาลัยเช่นเคย แต่ให้บุคลากรของห้องสมุด คือ นายทรงยศ ชันบุตรศรี นักวิชาการโสตฯ ซึ่งผ่านการอบรมและเรียนรู้วิธีการใช้โปรแกรมทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการอบรมและให้คำแนะนำการใช้โปรแกรมเดซีในการอ่านหนังสือเสียงแก่ผู้มีจิตอาสา ในระยะแรกๆ นั้น พบว่าเทคนิคการปรับระบบเสียงในการอ่านยังไม่ดีพอ การตรวจสอบและตัดต่อต้องใช้เวลาแก้ไขมาก หรือบางแฟ้มไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากเสียงที่อ่านเบาเกินไป สรุปลผู้มีจิตอาสาสามารถจัดทำ และส่งหนังสือเสียงให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยได้ จำนวน 22 เรื่อง (รายละเอียดในภาคผนวก)

หลังจากบุคลากรสำนักหอสมุดกลางสามารถเป็นวิทยากรได้เองแล้ว สำนักหอสมุดกลางจึงจัดอบรมต่อเนื่องมาจนถึงปี 2555 โดยได้รับงบประมาณของมหาวิทยาลัยเช่นเคย พร้อมไปกับการเพิ่มเติมเทคนิคการปรับระบบเสียงในการบันทึกให้ดีขึ้น และสามารถจัดทำและส่งหนังสือเสียงให้สมาชิกคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำนวน 25 เรื่อง (รายละเอียดในภาคผนวก)

จากการประเมินกิจกรรมในโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 - 2555 พบว่าผู้มีจิตอาสาไม่สะดวกที่จะนำไปโครงการที่ใช้ในการบันทึกเสียงไปใช้ที่บ้านได้ จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีบริการในห้องสมุด ขณะเดียวกันอุปกรณ์ประกอบการใช้โปรแกรมและห้องบันทึกเสียงของสำนักหอสมุดกลางมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับการใช้บันทึกเสียง ซึ่งปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้เนื่องด้วยปัจจัยหลายประการ

รูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น รักการอ่านด้วยจิตอาสา

หลังการทบทวนปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการแล้ว สำนักหอสมุดกลางจึงพิจารณาการดำเนินกิจกรรมนี้ใหม่ และปรับรูปแบบการดำเนินการโดยนำมาผนวกไว้เป็นกิจกรรมของชมรมนักอ่านในห้องสมุด ภายใต้ “โครงการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้” ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม DIY (ทำเองก็ได้ง่ายจัง) และการผลิตหนังสือเสียง โดยให้บุคลากรของห้องสมุดเป็นวิทยากรในการอบรมจิตอาสาที่ประกอบด้วยบุคลากรห้องสมุด นิสิต/ผู้ใช้ และผู้เกษียณอายุราชการ จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยนิสิตภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 31 คน ภายใต้การดูแลของอาจารย์ดวงแข ศรีคุณ เข้ารับการอบรมการผลิตหนังสือเสียงในกิจกรรมจิตอาสาของคณะฯ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2555 สามารถผลิตหนังสือเสียงได้จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ ความสุขในสวนหลังบ้าน ของอิทธิฤทธิ์ ประคำทอง และผลไม้บำรุงสุขภาพ ของซีเอ็ดยูเคชั่น นอกจากนี้ยังจัดอบรมกลุ่มนิสิตที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบและตัดต่อเพิ่มเสียง จำนวน 7 คนในวันที่ 7 มกราคม 2556 และสามารถส่งให้ห้องสมุดคนตาบอดฯ เพื่อให้บริการต่อไปแล้ว

กลุ่มที่ 2 บุคลากรสำนักหอสมุดกลาง จำนวน 10 คน อบรมเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดแรกจำนวน 6 คน อ่านหนังสือ ชื่อ สุขภาพดี-มีได้ทุกวัย: Health Living ชุดที่สองจำนวน 4 คน อ่านหนังสือชื่อ เอาตัวรอดในสถานการณ์ภัยพิบัติ และมีหนังสืออีก 2 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพและการดำเนินชีวิตเช่นกัน จากนอกจากนั้นยังมีจิตอาสาของหอสมุด มศว องค์กรักษ์ อีก 1 คน อ่านหนังสือเรื่อง “ศึกฤทธิ์กินใจ” และเรื่อง “บทเรียนผู้จากไป: ผลึกความรู้ดูแลคนไข้ระยะสุดท้ายแบบไทย ๆ”

กลุ่มที่ 3 ชมรมผู้สูงอายุมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 10 คน เข้ารับการอบรมการใช้โปรแกรม 2 ครั้ง คือ 12 กุมภาพันธ์ 2556 และ 12 มีนาคม 2556 ซึ่งอยู่ในระหว่างการคัดสรรหนังสือเพื่อที่จะนำมาอ่าน อย่างไรก็ตาม พบข้อสังเกตในปี 2556 ว่ามีจำนวนผู้อ่านและจำนวนหนังสือไม่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากผู้มีจิตอาสาซึ่งมีศักยภาพในการบันทึกเสียงมีจำนวนน้อยลง ประกอบกับหนังสือที่ทางห้องสมุดคนตาบอดฯ ต้องการเป็นหนังสือด้านสุขภาพและการดำเนินชีวิตเป็นหลัก จึงจำเป็นต้องมีการคัดเลือกเล่มที่มีขนาดพอเหมาะ และมีเนื้อหาที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป รวมทั้งการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมของการใช้ห้องบันทึกเสียง ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการอ่านของผู้มีจิตอาสา รวมทั้งทำให้การบันทึกเสียงมีคุณภาพให้มากขึ้น การอ่านหนังสือเสียงในปีนี้เป็นความเสียสละของจิตอาสาที่มีความมุ่งมั่นจริง ดังเห็นได้จากการสัมภาษณ์จิตอาสา 2 คน ซึ่งเป็นบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง

คนแรก คือ คุณอัษฎิณี จิมกระโทก กล่าวว่า “การอ่านหนังสือเสียงทำให้เกิดสมาธิและความตั้งมั่นในการอ่านเพื่ออ่านให้จบ และเปลี่ยนวิธีอ่าน คือ ต้องอ่านเรียงตามลำดับของเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนว่าบทนี้อ่านจบแล้วหรือยังเพราะหนังสือบางเล่มอาจมีเนื้อหาจบเป็นตอนๆ จะอ่านตอนไหนก่อนก็ได้ นับว่าเป็นการฝึกวินัยในตนเองเรื่องการอ่านที่ดี”

คนต่อมาคือ คุณณัฐธยาน์ ไกรลาสสุวรรณ จิตอาสาที่อ่านหนังสือเสียงมาตั้งแต่ปี 2553 กล่าวว่า “อยากให้ภรรยาทำให้มีจิตอาสาอ่านหนังสือให้มากขึ้นเพราะสิ่งที่ได้กับตนเองในการฝึกการกวาดสายตา เพราะเมื่อเราอายุมากขึ้นการอ่านหนังสือเสียงทำให้ได้ฝึกกล้ามเนื้อตาให้ประสานกับการออกเสียง เหมือนกับการออกกำลังกายแบบการเดินแอโรบิกที่ต้องมีจังหวะมีการใช้ลมหายใจที่ถูกต้อง และที่สำคัญต้องฝึกซ้อมการออกเสียงคำควบกล้ำ คำที่มีพยัญชนะซ้ำ อักษรนำ เช่น คำว่า แข่งขัน ขวนขวาย เป็นการกระตุ้นให้สมองทำงาน ที่ช่วยเรื่องความทรงจำให้ดีขึ้นได้” และยังสามารถเขียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กล่าวถึงคุณประโยชน์ของการอ่านหนังสือเสียงว่า “เสียงของผู้อ่านไม่ว่าจะไพเราะหรือไม่นั้นไม่ต้องกังวล หากเรามองเชิงวิทยาศาสตร์ถือเป็นพลังงานชนิดหนึ่งที่ไม่ได้สูญเปล่า แต่กลับเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ด้อยโอกาสด้านศักยภาพทางร่างกายให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทัดเทียมคนปกติ นอกจากนี้ผู้อ่านหนังสือเสียงจะได้รับความรู้ความเพลิดเพลินจากหนังสือที่อ่านแล้ว ยังได้ประโยชน์ทางอ้อม นั่นคือ การมีสมาธิมากขึ้น ด้วยการฝึกกลไกของสายตา ปาก และลิ้น ให้ทำงานประสานกันกับระบบการหายใจที่อ่านต่อเนื่องประมาณ 1-2 ชั่วโมง จะเทียบเท่ากับการออกกำลังกายแบบแอโรบิกที่ไม่เสียเหงื่อ แต่เกิดความปลอดภัยสบายจากภายในลมปราณ”

สำหรับผู้รายงานเองเป็นคนหนึ่งที่เคยอาสาอ่านหนังสือเสียงโดยใช้เทปคลาสเซ็ทเมื่อหลายปีที่ผ่านมา ในครั้งนั้นต้องนำเทปไปคืนเนื่องจากระบบการอัดเสียงที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถเปิดฟังให้เป็นหนังสือเสียงได้เพราะมีเสียงแทรกซ้อนมาก ทั้งเสียงที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและเสียงอ่านที่ไม่ชัดเจนรวมถึงเสียงลมหายใจที่ดังกว่าเสียงอ่าน ดังนั้น เมื่อสำนักหอสมุดกลางจัดอบรมการใช้โปรแกรมเดซี ในปี 2553 จึงช่วยทำให้การบันทึกเสียงสะดวกและเสียงที่อ่านมีความชัดเจนมากขึ้น แต่ก็คล้ายกับการใช้โปรแกรมอื่นๆ ที่ว่าหากไม่ได้ใช้อย่างต่อเนื่อง และระมัดระวังแล้ว ก็จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดที่ทำให้ต้องเสียเวลาในการแก้ไขด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม การอ่านหนังสือเสียงเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการรักการอ่านมากขึ้น และเมื่อได้อ่านหนังสือเล่มดีๆ แล้วทำให้นึกคิดไปว่าหากเรานำไปอ่านเป็นหนังสือเสียงจะเป็นอย่างไร นอกจากนั้นยังมีข้อจำกัดของหนังสือที่มีข้อความยาวเกินไป หรือมีภาพประกอบมาก จำเป็นต้องบรรยายเพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังจินตนาการจนเกิดความเข้าใจ หรือหนังสือวิชาการที่มีภาษาต่างประเทศมากๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้อ่านควรศึกษาวิธีสะกดคำ และออกเสียงอักขระให้ถูกต้อง นอกจากนี้ จากการทำได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มของจิตอาสาด้วยกัน พบว่าการอ่านหนังสือเสียงช่วยทำให้เรามีความรู้เพิ่มขึ้นอีกมาก และเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำให้อ่านหนังสือเสียงให้จบได้เร็วยิ่งขึ้น

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเสียงมีหลายเว็บไซต์ เว็บไซต์ที่แนะนำวิธีการอ่านหนังสือที่น่าสนใจ คือ เว็บไซต์ของชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด (<http://www.a-sa.org>) ซึ่งแนะนำวิธีอ่านหนังสือเสียง ทั้งแถบเสียง และแบบใช้โปรแกรมเดซี เป็นไฟล์ 16 หน้า จัดทำเป็น VCD และเป็นไฟล์ MPEG มีเสียงและเอกสารประกอบ ตัวอย่างการอ่านที่เราต้องฟังระวัง และการฝึกการออกเสียง ที่สำคัญการอ่านหนังสือเสียงจะช่วยให้สามารถออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้อง และชัดเจนยิ่งขึ้น

บทสรุป

ปัจจุบันแม้จะมีหน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐ เอกชน หรือบุคคลได้ช่วยกันจัดทำหนังสือเสียง แต่พบว่าการผลิตหนังสือเสียงยังเป็นที่ต้องการของผู้ที่ต้องการใช้เป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิการทางสายตา นอกเหนือจากการคำนึงถึงการเป็นผู้มีจิตอาสาที่อยากให้ผู้อื่นมีความรู้และความสุขในการฟังแล้ว จากวัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัยที่กำหนดขึ้นในปี 2556 เพื่อให้บัณฑิต อาจารย์ และบุคลากรได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้ 1) การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ อุทิศตนเพื่อสังคม 2) การส่งเสริมให้คนมีส่วนร่วมในองค์กร 3) การรักความเป็นไทยและศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในข้อแรก คือ เรื่องจิตอาสา ผนวกกับวัฒนธรรมองค์กรของห้องสมุด คือ การให้ความสำคัญของบริการอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้ใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาค ทำให้น้ำหนักของการรักการอ่านด้วยจิตอาสา มีค่ามากขึ้น

กล่าวได้ว่าความสุขในการอ่านเป็นสิ่งที่เราสามารถแบ่งปันกันได้ไม่ยากเลย ชมรมนักอ่านในห้องสมุดพร้อมเปิดรับจิตอาสาที่มีความรักในการอ่าน และอยากอ่านหนังสือให้ผู้อื่นฟัง ซึ่งไม่ใช่มุ่งเฉพาะกลุ่มผู้พิการทางสายตาเท่านั้น ยังรวมถึงผู้สูงอายุหรือผู้ที่ต้องการฟังเสียงสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ความเพลิดเพลิน และความสุขจากการฟังแทนการอ่านหนังสือจากตัวเล่มด้วยเช่นกัน

มาร่วมเป็นจิตอาสารักการอ่านเช่นเราชาวห้องสมุดกันเถอะนะ!

รายการอ้างอิง

- ณัฐยานี ไกรลาสสุวรรณ. (2556, มีนาคม 27). จิตอาสาอ่านหนังสือเสียง, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์.
- น้ำหนึ่ง มิตรสมาน. (2548, พ.ค.-มิ.ย.). หนังสือเสียงที่ทุกคนอ่านได้. สาร NECTEC. 12(64): 71-79.
- มณฑิยา บุญตัน. (2556). DAISY เทคโนโลยีเพื่อคนตาบอด เพื่อทุกคน. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2556. จาก http://www.daisythailand.org/index.php?option=com_content&view=article&id=45&Itemid=29
- สมหมาย ตามประวัติ. (2556). หนังสือเสียง (Audiobook). สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2556. จาก <http://stks.or.th/th/knowledge-bank/28-library-science/2632-audiobook.html>
- อักษิณี จีมกระโทก. (2556, มีนาคม 27). จิตอาสาอ่านหนังสือเสียง, สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์.

เว็บไซต์ที่ควรศึกษาเรื่องหนังสือเสียงเพิ่มเติม

- <http://www.daisythailand.org> โครงการเดซีประเทศไทย
- <http://www.a-sa.org> ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด

ภาคผนวก

รายชื่อหนังสือเสียงจากโครงการห้องสมุดเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา ปีงบประมาณ 2553
จัดส่งให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำนวน 24 เรื่อง

1. กินนอกสูตร
2. 365 วันมหัศจรรย์ สมภาณี
3. กินปลอดทุกข์
4. กินมะรุ้ม ลืมมะเร็ง
5. ดอกไม้ปลายสวน
6. นักสืบหญิงหมายเลข 1 เล่ม 1
7. บ่วงกรรม
8. เด็กหญิงปูนา
9. มรสุมชีวิต
10. สะพานขาด
11. ก้อนเนื้อ
12. 100 คำถามเบาหวานควรรู้
13. กาชิกโกกิ
14. หนึ่งเซนติเมตร
15. การสืบทอดมรดกวัฒนธรรมไทย
16. ถึงเว้นไม่เห็นวรรค
17. หมอใบไม้
18. เพชฌฆาตในดงดิบ
19. เรื่องเล่าจากเขาใหญ่
20. ฉันทน์ไม่ใช่หมอหมา แต่ฉันทน์เป็นสัตว์แพทย์
21. นิยายเหนือรางเหล็ก
22. เทคนิคใส่ใจ ถนอมอารมณ์
23. กินต้านโรคชะลอวัยอายุยืน
24. ย่ำสวนป่า

รายชื่อหนังสือเสียงจากโครงการห้องสมุดเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา ปีงบประมาณ 2554
จัดส่งให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำนวน 22 เรื่อง

1. ผักทางลัดขจัดไขมัน
2. รู้กันรู้แก่วิโรคเบาหวาน
3. วันวานที่ผ่านมา เก็บไว้ในความทรงจำ
4. น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
5. เส้นทางชีวิตการเรียนรู้ เล่ม 3
6. สมิงแห่งป่าเหนือ
7. เราล้อมไว้หมดแล้ว
8. วีรชน /คนบ้า /นักล้าเงา
9. เสียงเจิบในความมืด 5 เรื่องสั้น
10. สุขภาพสร้างได้
11. ประเทศใต้
12. วิธีทำความราบรื่นให้ชีวิต
13. ไม่มีหญิงสาวในบทกวี
14. เพื่อชีวิตที่รุ่งเรือง
15. โลกร้อน
16. พลังแห่งชีวิตพิชิตความรวย
17. เมื่อเธอกลับมา
18. นิกกับพิม
19. เมเราเดีย ดินแดนแห่งมวลสัตว์
20. ราตรี
21. รอบรู้เรื่องยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพ
22. สารระ - ปั้น - ยา

รายชื่อหนังสือเสียงจากโครงการห้องสมุดเสียงสำหรับผู้พิการทางสายตา ปีงบประมาณ 2555
จัดส่งให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำนวน 25 เรื่อง

- 1 อาหารขยะคร่าชีวิต
- 2 เจ๊าะเกอโต้ เด็กบ้านดอย
- 3 คู่มือกฎหมายประชาชน
- 4 กำลังใจให้คุณ
- 5 ฉลาดทำบุญ
- 6 เราล้อมไว้หมดแล้ว
- 7 การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาภาคสนาม : ภาคเหนือ
- 8 พจนานุกรม หมวด ข
- 9 100 ความเชื่อเรื่องอาหารการกิน
- 10 กินอย่างไรไม่ให้อ้วน
- 11 วิถีแห่งโนบิตะ ชัยชนะของคนไม่เอาถ่าน
- 12 อาหารชะลอวัยทอง
- 13 ซ้ออักเสบ
- 14 ภาวะหัวใจเต้นผิดปกติ
- 15 กินเพื่อสุข : สูตรดับทุกข์นักกิน
- 16 หนึ่งร้อยปีแห่งความโดดเดี่ยว
- 17 ผมฉลาด—แต่รู้สึกโง่
- 18 องศาที่ 361
- 19 กรรไกรสีแดงกับกระต๊ากสีขาว
- 20 พาเหรดสวนผัก
- 21 บอกรักด้วยผัก
- 22 กายบริหารบำบัดด้วยวิธีแกว่งแขน
- 23 ไต : คำถามที่ต้องการคำตอบ
- 24 เบาหวานและคณะ
- 25 "สมอง" อวัยวะที่ต้องพัฒนาและดูแลตลอดชีวิต